

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 18 lipca 2024 r.

Poz. 5619

UCHWAŁA NR V/31/24 RADY GMINY OZORKÓW

z dnia 27 czerwca 2024 r.

w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozorków

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721) i art. 4 ust. 1, 2 i 2a pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zgierzu, uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się "Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozorków", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyła się uchwałę Nr IV/14/24 Rady Gminy Ozorków z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozorków.

§ 3. Traci moc:

- 1) uchwała Nr XXXIV/256/16 Rady Gminy Ozorków z dnia 27 października 2016 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozorków (Dz. Urz. Woj. Łódzk. z 2016 r. poz. 4755);
- 2) uchwała Nr XLVIII/418/17 Rady Gminy Ozorków z dnia 26 października 2017 r. w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozorków (Dz. Urz. Woj. Łódzk. z 2017 r. poz. 4619).

§ 4. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ozorków.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego i wchodzi w życie z dniem 1 września 2024 r.

Przewodniczący Rady Gminy Ozorków

Anna Sowińska

Załącznik do uchwały Nr V/31/24
Rady Gminy Ozorków
z dnia 27 czerwca 2024 r.

REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE GMINY OZORKÓW

Rozdział 1.

Wymagania w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych oraz selektywnego zbierania odpadów komunalnych przez punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych

§ 1. W zakresie selektywnego zbierania odpadów ustala się następujące rodzaje odpadów podlegające selektywnemu zbieraniu przez właścicieli nieruchomości:

- 1) papier;
- 2) metale;
- 3) tworzywa sztuczne;
- 4) szkło;
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 6) bioodpady z wyłączeniem odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy;
- 7) odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy;
- 8) odpady niebezpieczne;
- 9) przeterminowane leki i chemikalia;
- 10) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;
- 11) zużyte baterie i akumulatory;
- 12) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 13) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 14) zużyte opony;
- 15) odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych;
- 16) odpady tekstyliów i odzieży.

§ 2. Postanawia się o zbieraniu odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

§ 3. 1. Sprzed nieruchomości będą odbierane w każdej ilości następujące rodzaje odpadów:

- 1) papier;
- 2) metale;
- 3) tworzywa sztuczne;
- 4) szkło;
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe;

- 6) bioodpady z wyłączeniem odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy;
- 7) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

2. Sprzed nieruchomości będą odbierane także odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy w ilości określonej w uchwale Rady Gminy Ozorków w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

§ 4. Zbieranie odpadów wymienionych w § 3 niniejszego Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ozorków, zwanego dalej Regulaminem, jest prowadzone przez właścicieli nieruchomości, którzy wyszczególnione rodzaje i frakcje odpadów zbierają we własnym zakresie, w pojemnikach lub workach, przygotowując je do odbioru sprzed nieruchomości.

§ 5. Odbiorowi sprzed nieruchomości podlegają również następujące odpady komunalne:

- 1) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 2) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 3) zużyte opony.

§ 6. Odbiór odpadów o których mowa w § 5 Regulaminu, będzie prowadzone sprzed nieruchomości poprzez mobilny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

§ 7. Rodzaje odpadów przyjmowanych w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zwanym dalej PSZOK:

- 1) papier;
- 2) metale;
- 3) tworzywa sztuczne;
- 4) szkło;
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- 6) bioodpady z wyłączeniem odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy;
- 7) odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy;
- 8) odpady niebezpieczne;
- 9) przeterminowane leki i chemikalia;
- 10) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;
- 11) zużyte baterie i akumulatory;
- 12) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 13) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 14) odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych;
- 15) zużyte opony;
- 16) odpady tekstyliów i odzieży.

§ 8. Odpady, o których mowa w § 7 pkt 6 i 7, dostarczane do PSZOK, będą przyjmowane luzem. Dostarczone odpady po rozładunku i pozbawieniu z opakowań transportowych, lub wyjęte z pojemników transportowych umieszcza się we wskazane miejsce lub kontener.

§ 9. Odpady metali, tworzyw sztucznych, szkła, opakowań wielomateriałowych i papieru można umieścić w pojemnikach zbiorczych zlokalizowanych w miejscach publicznych.

§ 10. Odpady przeterminowanych leków mogą być zbierane również w wyznaczonych punktach aptecznych.

§ 11. Odpady zużytych baterii mogą być zbierane również w wyznaczonych punktach na terenie gminy, takich jak: szkoły, Gminny Ośrodek Kultury itp.

§ 12. Biodopady stanowiące odpady komunalne, mogą być zagospodarowane we własnym zakresie przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, w kompostownikach przydomowych.

§ 13. Odpady zebrane selektywnie, odbierane są przez przedsiębiorcę z miejsc wcześniej uzgodnionych przez gminę z przedsiębiorcą, zgodnie z dostarczonym i uzgodnionym harmonogramem.

§ 14. Procedura przyjmowania odpadów w PSZOK odbywa się z zachowaniem zasad określonych w "Regulaminie PSZOK" ustalonym odrębnie.

Rozdział 2.

Wymagania w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego

§ 15. Błoto, śnieg, lód i inne zanieczyszczenia z części nieruchomości służących do użytku publicznego należy uprzątnąć w miarę możliwości na bieżąco, w celu zapobieżenia ich gromadzeniu się w sposób utrudniający korzystanie z tych części nieruchomości.

§ 16. Użyty do zwalczania śliskości materiał, w szczególności piasek, należy uprzątnąć po ustaniu przyczyny jego zastosowania oraz w miarę możliwości zgromadzić w zamkniętych pojemnikach lub zabezpieczonych przed działaniem opadów miejscach do powtórnego wykorzystania.

Rozdział 3.

Wymagania w zakresie mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi

§ 17. Mycie pojazdów samochodowych poza myjniami dopuszcza się pod warunkiem mycia:

- 1) na utwardzonej powierzchni i odprowadzania powstających ścieków do kanalizacji sanitarnej lub do szczelnego zbiornika bezodpływowego;
- 2) przy użyciu środków ulegających biodegradacji;
- 3) w sposób nie powodujący zanieczyszczeń gleby, terenów zieleni i wód powierzchniowych.

§ 18. Naprawy pojazdów samochodowych poza warsztatami naprawczymi mogą być prowadzone w obrębie nieruchomości, jeżeli teren będzie zabezpieczony przed przedostaniem się płynów samochodowych do środowiska, a powstające odpady będą gromadzone w pojemnikach do tego przeznaczonych oraz naprawa nie będzie powodowała uciążliwości.

Rozdział 4.

Wymagania w zakresie rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków, utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów

§ 19. Właściciel nieruchomości zobowiązany jest do wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki w ilości zapewniającej gromadzenie odpadów komunalnych przez okres pomiędzy kolejnymi wywozami tych odpadów.

§ 20. Do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości należy stosować worki i pojemniki znormalizowane i przystosowane do opróżniania przez pojazdy służące do odbioru odpadów komunalnych.

§ 21. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w miejscach publicznych gromadzone są w pojemnikach, w tym koszach ulicznych o pojemności co najmniej 35 l.

§ 22. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne należy gromadzić w pojemnikach lub workach o minimalnej pojemności, uwzględniającej następujące normy:

- 1) dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych, co najmniej jeden pojemnik lub worek o pojemności 60 l na każdą nieruchomość;
- 2) dla budynków wielolokalowych, co najmniej jeden pojemnik o pojemności 1100 l;
- 3) dla szkół - 3 l na każdego ucznia i pracownika, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 1100 l;
- 4) dla żłobków i przedszkoli - 3 l na każde dziecko i pracownika, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 1100 l;
- 5) dla lokali handlowych - 50 l na każde 10m² powierzchni całkowitej, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 120 l na lokal;
- 6) dla lokali gastronomicznych - 20 l na jedno miejsce konsumpcyjne, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 120 l na lokal;
- 7) dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych w odniesieniu do pomieszczeń biurowych i socjalnych, co najmniej jeden pojemnik o pojemności 120 l na każdym 10 pracowników;
- 8) dla nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - co najmniej jeden pojemnik lub worek o pojemności 60 l na każdą nieruchomość;
- 9) dla pozostałych nieruchomości niezamieszkałych - co najmniej jeden pojemnik lub worek o pojemności 120 l na każdą nieruchomość.

§ 23. W przypadku lokali handlowych i gastronomicznych, dla zapewnienia czystości i porządku wokół lokalu, wymagane jest również ustawienie na zewnątrz, poza lokalem, co najmniej jednego pojemnika na odpady.

§ 24. Do selektywnego gromadzenia odpadów należy stosować pojemniki lub worki o ujednoliconych kolorach i minimalnych pojemnościach:

- 1) żółty - z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe - o pojemności 120 l;
- 2) zielony - z przeznaczeniem na szkło - o pojemności 80 l;
- 3) niebieski - z przeznaczeniem na papier, w tym tektury - o pojemności 120 l.

§ 25. 1. Biodopady z wyłączeniem odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy gromadzone są w pojemnikach lub workach koloru brązowego o minimalnej pojemności 60 l;

2. Odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy gromadzone są w workach koloru brązowego o minimalnej pojemności 60 l.

§ 26. W miejscach publicznych takich jak: chodniki, place, parki, zieleńce, przystanki komunikacyjne, place targowe i cmentarze, odpady należy gromadzić w pojemnikach w tym koszach ulicznych, umieszczanych w liczbie w zależności od potrzeb oraz w sposób zapewniający utrzymanie czystości i porządku na tych terenach.

§ 27. Pojemniki do zbierania odpadów powinny być zlokalizowane w miejscach łatwo dostępnych, zarówno dla ich użytkowników, jak i dla pracowników przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

§ 28. Nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi jednorodzinными, których właściciel zadeklaruje kompostowanie biodopadów stanowiących odpady komunalne we własnym kompostowniku przydomowym, zwalnia się z obowiązku posiadania pojemników lub worków na te odpady.

§ 29. Właściciele nieruchomości utrzymują pojemniki do zbierania odpadów komunalnych w należytym stanie sanitarnym i porządkowym, poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby i wielkości pojemników, aby nie dochodziło do ich przepełnienia.

§ 30. Właściciele nieruchomości utrzymują pojemniki w należytym stanie technicznym poprzez dokonywanie bieżących przeglądów i konserwacji oraz wymiany w przypadku ich uszkodzenia lub zniszczenia uniemożliwiającego dalsze użytkowanie.

§ 31. Pojemniki powinny być poddawane czyszczeniu i myciu w zależności od potrzeb.

§ 32. 1. Z uwagi na konieczność zachowania stanu porządkowego w miejscu gromadzenia odpadów, odpady podlegające odbiorowi u źródła (sprzed nieruchomości) można wystawić przed posesję nie wcześniej, niż jeden dzień przed planowanym terminem odbioru.

2. Ustawianie pojemników, worków lub odpadów przed posesją nie może naruszać zasad korzystania z pasa drogowego.

3. Miejsca gromadzenia odpadów powinny być wolne od odcieków i odpadów zalegających poza pojemnikami lub workami.

Rozdział 5.

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego

§ 33. 1. Odpady komunalne odbierane sprzed nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, nieruchomości na których prowadzona jest działalność oświatowo-wychowawcza, kulturalna, sportowa, ochrony zdrowia i ppoż., odbierane są w wyznaczonych terminach, zgodnie z harmonogramem ustalonym z przedsiębiorcą, z częstotliwością:

1) dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - nie rzadziej niż raz w miesiącu, a w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
- b) bioodpady z wyłączeniem odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy - nie rzadziej niż raz w miesiącu, a w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie;

2) dla budynków wielolokalowych:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na tydzień,
- b) bioodpady z wyłączeniem odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy - nie rzadziej niż na dwa tygodnie, a w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na tydzień;

3) dla nieruchomości niezamieszkałych, na których znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, nieruchomości, na których prowadzona jest działalność oświatowo - wychowawcza, kulturalna, sportowa, ochrony zdrowia i ppoż.:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne - nie rzadziej niż raz w miesiącu, a w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
- b) bioodpady z wyłączeniem odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy - nie rzadziej niż raz w miesiącu, a w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie;

4) dla wszystkich nieruchomości objętych gminny systemem gospodarowania odpadami komunalnymi:

- a) odpady zbierane selektywnie tj.: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe - nie rzadziej niż raz w miesiącu,
- b) odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy – nie rzadziej niż po jednym odbiorze w miesiącu kwietniu, czerwcu, wrześniu i listopadzie;

- c) meble i inne odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony zbierane poprzez mobilny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych - nie rzadziej niż raz w roku, w terminie ustalonym z przedsiębiorcą.
2. Pojemniki zbiorcze na selektywnie zebrane odpady opróżniane są po ich wypełnieniu.
3. PSZOK będzie czynny, co najmniej przez 3 godziny dziennie i co najmniej przez 3 dni w tygodniu, z wyłączeniem dni uznawanych ustawowo za wolne od pracy.
4. Odpady z koszy ulicznych należy usunąć niezwłocznie po ich wypełnieniu.
5. Nieczystości ciekłe powinny być usuwane z nieruchomości poprzez zlecenie usługi uprawnionemu przedsiębiorcy z częstotliwością:
- 1) nie rzadziej niż jeden raz na jeden rok - w przypadku zbiorników bezodpływowych;
 - 2) nie rzadziej niż jeden raz na dwa lata - w przypadku osadników w instalacji przydomowej oczyszczalni ścieków.

Rozdział 6.

Inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

§ 34. Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami podejmowane będą działania obejmujące:

- 1) ograniczenie ilości składowanych odpadów komunalnych;
- 2) wyeliminowanie nielegalnego składowania odpadów;
- 3) wyeliminowanie niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi;
- 4) podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

§ 35. W trosce o ochronę środowiska, wytwórcy odpadów komunalnych powinni stosować takie formy konsumpcji aby ilość wytwarzanych odpadów komunalnych utrzymywała się na możliwie najniższym poziomie.

§ 36. Biodopady stanowiące odpady komunalne powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie.

§ 37. Właściciele nieruchomości powinni podejmować działania zmierzające do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności przez:

- 1) unikanie używania produktów nie nadających się do recyklingu;
- 2) zakup produktów zapakowanych w minimalną ilość opakowań;
- 3) zakup produktów w opakowaniach zwrotnych.

Rozdział 7.

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe

§ 38. 1. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe są zobowiązane do sprawowania opieki nad tymi zwierzętami i nie pozostawiania ich bez dozoru.

2. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe są zobowiązane do usunięcia spowodowanych przez nie zanieczyszczeń z terenów przeznaczonych do użytku publicznego, a w szczególności: placów zabaw, kąpielisk, dróg, ulic, chodników, parków, skwerów, zieleńców, itp. Obowiązek ten nie dotyczy osób niewidomych korzystających z psów przewodników.

Rozdział 8.

Wymagania w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach

§ 39. 1. Zwierzęta gospodarskie powinny być utrzymywane w pomieszczeniach zamkniętych lub na terenie ogrodzonych nieruchomości, skutecznie zabezpieczonych przed ich samodzielnym wydostaniem się poza teren nieruchomości.

2. Utrzymywanie zwierząt gospodarskich powinno być prowadzone:

- 1) w sposób nie pogarszający warunków zdrowotnych ludzi;
- 2) nie powodujący zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi;
- 3) w sposób nie powodujący zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody.

3. Powstałe w związku z utrzymywaniem zwierząt gospodarskich odpady i nieczystości powinny być gromadzone i usuwane w sposób zgodny z prawem, w tym z wymogami niniejszego regulaminu.

§ 40. Zabrania się utrzymywania zwierząt gospodarskich:

- 1) na nieruchomościach zabudowanych budynkami mieszkalnymi wielolokalowymi, na terenach ogrodów działkowych, w mieszkaniach i piwnicach oraz garażach domów mieszkalnych;
 - 3) na terenach objętych ujęciami wody oraz terenach ochronnych dla ujęć wody;
 - 4) na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustalił taki zakaz.
5. Szczegółowe zasady chowu zwierząt regulują odrębne przepisy.

Rozdział 9.

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzania

§ 41. Obowiązkowi deratyzacji podlegają obszary:

- 1) zabudowane budynkami wielorodzinnymi;
- 2) zabudowane obiektami i magazynami wykorzystywanymi odpowiednio do przetwórstwa bądź przechowywania produktów rolno-spożywczych;
- 3) zabudowane obiektami, w których prowadzony jest chów lub hodowla zwierząt.

§ 42. Wyznacza się terminy przeprowadzania corocznej deratyzacji nieruchomości:

- 1) w okresie wiosennym w miesiącach: marzec/kwiecień;
- 2) w okresie jesiennym w miesiącach: wrzesień/listopad.